

Aanvullende startnotitie ¹¹⁰⁰⁻⁴⁶
(2e)

Milieu-effectrapportage
Tracéwijziging Primaire Waterkering
Hoek van Holland

Hoogheemraadschap van Delfland
Postbus 3061
2601 DB Delft

Gemeente Rotterdam
Postbus 6575
3002 AN Rotterdam

Opgesteld door:
Gemeentewerken Rotterdam
Ingenieursbureau
Datum: 30 juli 2003

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding aanvullende startnotitie	4
1.2	Het voornemen en m.e.r.-plichtige besluit	4
1.3	Initiatiefnemer en bevoegd gezag	4
1.4	Doel (aanvullende) startnotitie	5
1.5	Procedure en inspraak	5
1.6	Leeswijzer	5
2.	Recente voorgeschiedenis en doel van voorgenomen activiteit	6
2.1	Recente voorgeschiedenis	6
2.2	Doel van voorgenomen activiteit	8
3.	Ontwikkelingen in het plan- en studiegebied	9
3.1	Beschrijving plan- en studiegebied	9
3.2	Beschrijving tracé huidige primaire waterkering	9
3.3	Autonome ontwikkelingen	9
4.	Voorgenomen activiteit en alternatieven	11
4.1	Algemeen	11
4.2	Nulalternatief	11
4.3	Voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor	12
4.3.1	Voorgenomen activiteit	12
4.3.2	Alternatieven	13
4.4	Meest Milieuvriendelijk Alternatief	17
4.5	Samenvattend overzicht van te beschouwen alternatieven en varianten	18
5.	Milieugevolgen, onderzoek en rapportage	19
5.1	Milieueffecten	19
5.2	Milieueffectrapport	20
6.	Te nemen besluiten en te volgen procedures	22
Bijlage I	Aangepaste plan Waterwegcentrum	23
Bijlage II	Indicatieve stedenbouwkundige hoofdstructuur van westelijke deel plan WWC	24

Bijlage III	Plangebied en indicatief weergegeven (deeltrajecten van de) alternatieven voor tracéwijziging primaire waterkering Hoek van Holland	25
Bijlage IV	Redenen voor buiten beschouwing laten van de Aanleg van de Tweede Maasvlakte en de realisering van de natuurcompensatiemaatregel aanleg van duingebied voor Delflandse kust	26
Bijlage V	Natuurcompensatie Landaanwinning PMR: duinen voor de Delflandse kust [5]	28
	Literatuurlijst	29
	Verklarende woordenlijst	30

1. Inleiding

1.1 Aanleiding aanvullende startnotitie

Sinds het ter inzage leggen van de startnotitie 'Tracéwijziging Primaire Waterkering Hoek van Holland' (in 2000) zijn diverse (inhoudelijke) wijzigingen opgetreden, met name in de te beschouwen alternatieven voor de tracéwijziging. De reden voor de wijzigingen is het voortschrijdend inzicht in het kader van het (dynamische) ontwerpproces voor zowel de waterkering als het plan Waterwegcentrum (WWC), waarvoor de tracéwijziging van de primaire waterkering noodzakelijk is. Met de aanvullende startnotitie worden met name de wijzigingen, die verband houden met de tracéwijziging van de waterkering, verantwoord naar derden. Daarom is de aanvullende startnotitie zo veel mogelijk beperkt tot het aangeven van de veranderingen ten opzichte van de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie [1]. De aanvullende startnotitie vervangt dus niet de startnotitie, die in 2000 ter inzage is gelegd, maar vormt een aanvulling en correctie daarop. Tevens wordt de aanvullende startnotitie gebruikt om duidelijkheid te verschaffen in een aantal discussieonderwerpen naar aanleiding van de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie, zoals bijvoorbeeld het beschouwen van een alternatief voor de tracéwijziging van de primaire waterkering, dat buiten het natuurmonument Kapittelduinen is gelegen.

1.2 Het voornemen en m.e.r.-plichtige besluit

Het voornemen is ongewijzigd. Het Hoogheemraadschap van Delfland en de gemeente Rotterdam zijn voornemens om het huidige tracé van de primaire waterkering in Hoek van Holland te wijzigen om het plan Waterwegcentrum te kunnen realiseren.

Op basis van het Besluit milieueffectrapportage [2] moet voor de tracéwijziging van de waterkering een Milieueffectrapport (MER) worden gemaakt. Het MER moet worden opgesteld voor het nemen van het goedkeuringsbesluit (op basis van de Wet op de waterkering) door Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland over het plan voor de wijziging van de primaire waterkering. Het goedkeuringsbesluit is het zogenaamde m.e.r.-plichtige besluit.

Het Hoogheemraadschap van Delfland en de gemeente Rotterdam gaan het ontwerpplan (voor de tracéwijziging van de primaire waterkering) en het MER opnemen in één rapport: de Projectnota/MER Tracéwijziging Primaire Waterkering Hoek van Holland.

1.3 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

De initiatiefnemers van het voornemen zijn het Hoogheemraadschap van Delfland en de gemeente Rotterdam. Het Hoogheemraadschap is formeel de initiatiefnemer. De gemeente Rotterdam treedt vanwege de sterke koppeling van de tracéwijziging van de primaire waterkering met het plan Waterwegcentrum, op als coördinerend initiatiefnemer. Het bevoegde gezag is Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland.

1.4 Doel (aanvullende) startnotitie

Met de (aanvullende) startnotitie wordt door de initiatiefnemers het voornemen kenbaar gemaakt om het tracé van de primaire waterkering te wijzigen en daarvoor een MER te maken. Verder doen de initiatiefnemers met de (aanvullende) startnotitie gemotiveerde voorstellen voor de in beschouwing te nemen alternatieven en varianten, alsmede voor de te onderzoeken milieuaspecten in het MER. Het MER is bedoeld om de milieueffecten van het voornemen (en de alternatieven en varianten daarvoor) inzichtelijk te maken, zodat bij het goedkeuringsbesluit rekening kan worden gehouden met de milieueffecten van de tracéwijziging van de waterkering.

1.5 Procedure en inspraak

De aanvullende startnotitie doorloopt dezelfde procedure als de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie. Dit betekent dat voor een ieder inspraak mogelijk is op de aanvullende startnotitie na publicatie ervan. Op de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie, die met de aanvullende startnotitie wederom ter inzage wordt gelegd, kan geen inspraak meer plaatsvinden. Daarnaast brengt de Commissie voor de milieueffectrapportage een aanvullend richtlijnenadvies uit. Op basis van de inspraakreacties en het aanvullende richtlijnenadvies stelt het bevoegde gezag de definitieve aanvullende richtlijnen vast, waaraan het MER voor de tracéwijziging van de primaire waterkering moet voldoen in aanvulling op de al vastgestelde richtlijnen naar aanleiding van de eerder ter inzage gelegde startnotitie.

De aanvullende startnotitie biedt het bevoegde gezag dus de mogelijkheid om de richtlijnen meer af te stemmen op een MER dat volledig en goed leesbaar zal zijn.

1.6 Leeswijzer

De aanvullende startnotitie vormt een aanvulling en correctie op, alsmede een verduidelijking van de startnotitie, die reeds eerder in 2000 ter inzage heeft gelegen, en moet daarom in combinatie met die startnotitie worden gelezen. De aanvullende startnotitie is zo veel mogelijk beperkt tot het aangeven van de veranderingen ten opzichte van de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie. Daarom is geprobeerd de inhoudsopgave van die startnotitie zo veel mogelijk aan te houden.

2. Recente voorgeschiedenis en doel van voorgenomen activiteit

2.1 Recente voorgeschiedenis

Plan Waterwegcentrum

De recente voorgeschiedenis, zoals beschreven in de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie, heeft sinds 2000 een vervolg gekregen. Het ontwerp van het westelijk deel van het plan Waterwegcentrum (WWC) is gewijzigd. Het ontwerp van het oostelijk deel is niet wezenlijk veranderd.

De aanleiding voor het wijzigen van het westelijke deel van het plan WWC was het vanwege technische en financiële redenen niet kunnen realiseren van de beoogde harde waterkering direct langs de Nieuwe Waterweg in combinatie met het binnendijs te brengen Waterweggebouw op de daarvoor geplande locatie (in hoofdstuk 4 wordt dit nader toegelicht). Het Waterweggebouw werd daardoor onmogelijk. Verplaatsing van het gebouw in noordelijke richting danwel naar elders in het plan WWC was niet mogelijk, omdat daartoe de ruimte ontbrak. Aangezien het laten vervallen van het Waterweggebouw als onderdeel van het plan WWC de stedenbouwkundige structuur en de financieel-economische haalbaarheid van het (westelijke deel van het) plan WWC zou aantasten, is het westelijke deel van het plan WWC opnieuw ontworpen (zowel qua locatie als bouwprogramma, hetgeen heeft geleid tot het definitief komen te vervallen van het Waterweggebouw).

Bij het bepalen van de nieuwe locatie voor het westelijke deel van het plan WWC zijn de mogelijkheden voor de wijziging van het tracé van de primaire waterkering leidend geweest, onder de voorwaarde dat de nieuwe locatie voldoende ruimte kan bieden aan een stedenbouwkundig verantwoord bouwprogramma om het plan WWC financieel-economisch haalbaar te maken en rekening wordt gehouden met de natuurlijke kenmerken van het gebied.

Aangezien de waterkering om technische en financiële redenen zo veel mogelijk buiten en aan de westkant van het Voorduin dient te liggen (zie hoofdstuk 4 voor een nadere toelichting) en de ruimte voor het westelijke deel van het plan WWC aan de westkant van het Voorduin het grootst is¹, zijn de waterkering en het westelijke deel van het plan WWC in zuidwestelijke richting verschoven (zie bijlage I). Met het komen te vervallen van de getijdenlagune is juist daar exact voldoende ruimte aanwezig voor de realisatie van de waterkering in combinatie met het westelijke deel van het plan WWC. Verschuiving van de waterkering en het westelijke deel van het plan WWC in noordelijke richting is onmogelijk en ook niet wenselijk vanwege het natuurmonument Kapittelduinen

¹ De beschikbare ruimte ten westen van het Voorduin is groter geworden, omdat de getijdenlagune is komen te vervallen. De reden hiervoor is dat de getijdenlagune, die een strandfunctie zou moeten vervullen, naar alle waarschijnlijkheid zou dichtslibben en bij eb regelmatig droog zou vallen, terwijl het voorkomen van algengroei en het verwijderen van slib in het kader van het onderhoud te duur en te intensief zou worden.

Consequentie van het voorgaande is dat de stedenbouwkundige structuur van het westelijke deel van het plan WWC (ten westen van de Strandboulevard) nog sterker dan voorheen de drie elementen, die Hoek van Holland als badplaats zo kenmerken en uniek maken, als dragers heeft: (1) de duinen en het natuurmonument, (2) de zee en (3) de Nieuwe Waterweg (zie bijlage II). Het duinlandschap ten zuiden van en aansluitend op het duinlandschap van het natuurmonument loopt nu verder door het westelijk plangebied in, omdat in het centrum van het gebied (grondgebonden) duinvilla's in lage dichtheden zijn gepland en de Badweg naar de zuidzijde wordt verlegd min of meer parallel aan de te wijzigen waterkering langs de Nieuwe Waterweg. De Nieuwe Waterweg blijft dicht bij het gebied betrokken omdat vanaf de Badweg een goed zicht wordt geboden op de rivier. Ook de zee wordt goed bij het plan betrokken door op talloze plaatsen in het gebied zicht op de zee te bieden.

Bestemmingsplan 'Hoek van Holland aan zee'

Als gevolg van de nieuwe plannen moet het ontwerp-bestemmingsplan 'Hoek van Holland aan zee' worden aangepast en opnieuw in procedure worden gebracht. Voor het oostelijk deel van het plan WWC zal vooruitlopend daarop een art. 19 WRO procedure (anticipatieprocedure) worden gevolgd om de voorbereidingen van de bouwplannen, die daar zijn gepland, niet te vertragen.

Spoorlijn

De provincie Zuid-Holland heeft voor de goedkeuring van het bestemmingsplan 'Hoek van Holland aan zee' de realisatie van een hoogwaardige openbaar vervoersverbinding als eis gesteld. Tot voor ongeveer een jaar geleden is daarbij gedacht aan de doortrekking van de bestaande spoorlijn als standaardtrein (zogenaamde heavy-rail), maar sindsdien wordt gedacht aan doortrekking van de spoorlijn als light rail. De light rail moet worden aangesloten op het metronet van Rotterdam. De doortrekking van de spoorlijn als light rail/metrolijn zal zo veel mogelijk het bestaande reliëf in het landschap volgen. In tegenstelling tot doortrekking als heavy-rail is de doortrekking van de spoorlijn als light rail niet m.e.r.-plichtig.

2.2 Doel van voorgenomen activiteit

Het is de bedoeling om het tracé van de primaire waterkering te wijzigen, zodat de bebouwing van het plan Waterwegcentrum, met uitzondering van de bebouwing in de omgeving van de oude woonkern Oude Hoek², binnendijks komt te liggen en daardoor voldoende tegen overstroming wordt beschermd conform de vereisten van de Wet op de waterkering.

² De redenen voor het buitendijks kunnen realiseren van de bebouwing in de omgeving van de Oude Hoek zijn:

- het gaat om een al bestaand buitendijks woongebied (Oude Hoek). Het beleid ten aanzien van buitendijks bouwen heeft betrekking op nieuwe bebouwing
- de eerste woonvloer van de genoemde bouwlocaties wordt op minimaal 6,70 m + NAP aangelegd, zoals is overeengekomen in het Convenant Ontwikkelingsplan Waterwegcentrum Hoek van Holland aan Zee [3]. Hierdoor is ook op de lange termijn de veiligheid tegen overstromingen als voldoende beoordeeld
- de eventuele realisatie van een waterkering om de Oude Hoek tast het woongenot van de bewoners aan, tast de recreatieve waarden van het Waterwegpark aan en leidt tot het teniet doen van de investering in de recent geïnnoveerde Emmaboulevard en leidt vanwege het moeten aansluiten op de bestaande primaire waterkering tot het hoger moeten leggen van de te kruisen bestaande spoorlijn (en daardoor mogelijk ook tot het hoger moeten leggen van het bestaande station), hetgeen een zeer dure en ingrijpende maatregel is.

3. Ontwikkelingen in het plan- en studiegebied

3.1 Beschrijving plan- en studiegebied

Het plan- en studiegebied zijn niet noemenswaardig gewijzigd ten opzichte van de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie. Het plangebied is het gebied waar (de deeltrajecten van) de alternatieven voor de tracéwijziging van de primaire waterkering zich bevinden (zie bijlage III). Het studiegebied varieert qua omvang: afhankelijk van de te onderzoeken milieuaspecten kan het studiegebied groter of kleiner zijn dan het plangebied.

3.2 Beschrijving tracé huidige primaire waterkering

De beschrijving van het tracé van de huidige primaire waterkering is ongewijzigd.

3.3 Autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen, die naar verwachting in de komende ca. 10 jaar in en om het plangebied van het voornemen zullen plaatsvinden en die van invloed kunnen zijn op de milieukwaliteit, zijn:

- het ruimen van oorlogsmunitie ten behoeve van de openbare veiligheid
- de (autonoom plaatsvindende) natuurlijke processen, zoals beschreven in de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie.

De aanleg van de Tweede Maasvlakte (en de realisatie van de natuurcompensatiemaatregel aanleg van een duingebied voor de Delflandse kust) blijft in het op te stellen MER buiten beschouwing, zolang dat de aanleg niet onmogelijk wordt gemaakt. De redenen hiervoor zijn weergegeven in bijlage IV. De herstructurering van de glastuinbouw in het Westland wordt niet meer als een autonome ontwikkeling beschouwd in het kader van het MER Tracéwijziging Primaire Waterkering Hoek van Holland, omdat de plannen nog onduidelijk zijn. Of de recreatiedruk in de komende ca. 10 jaar noemenswaardig zal toenemen zal moeten worden gezien in het kader van de werkzaamheden voor het op te stellen MER.

Ruimen van oorlogsmunitie

Tijdens de tweede wereldoorlog is veel niet-geëxplodeerde munitie in de omgeving van Hoek van Holland terecht gekomen. Ten behoeve van de algemene openbare veiligheid moet de aanwezige munitie worden opgespoord en verwijderd. Tegenwoordig wordt namelijk nog regelmatig in de omgeving van Hoek van Holland niet-geëxplodeerde munitie gevonden. Dit is een groot gevaar voor de openbare veiligheid, omdat de munitie steeds instabieler wordt.

Ten behoeve van het uitvoeren van de ruimingswerkzaamheden kan behoefte zijn aan depotruimte voor het opslaan van verwerkt zand. Verder moet het uitvoeren van de ruimingswerkzaamheden voldoen aan de natuurwetgeving.

Autonome natuurlijke processen

Deze processen zijn al toegelicht in de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie.

4. Voorgenomen activiteit en alternatieven

4.1 Algemeen

Voorgesteld wordt de volgende wettelijk verplichte alternatieven in het MER te beschouwen:

- het nulalternatief, dat opnieuw gedefinieerd is ten opzichte van de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie, overeenkomt met de reeds vastgestelde richtlijnen op basis van de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie en als referentiesituatie kan functioneren voor de beoordeling van de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor (inclusief het MMA)
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor, die op basis van het voortschrijdend inzicht tijdens het ontwerpproces wijzigingen hebben ondergaan
- het Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA).

In de volgende paragrafen worden de alternatieven beschreven. Dit gebeurt mede aan de hand van een toelichting op (en de argumenten voor) de wijzigingen ten opzichte van de alternatieven, die zijn beschreven in de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie en de daarop gebaseerde richtlijnen.

4.2 Nulalternatief

De Wet milieubeheer geeft aan dat een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkelingen ervan, zonder dat de voorgenomen activiteit of een alternatief daarvoor wordt uitgevoerd, in het MER moet worden opgenomen. Dit gebeurt vaak onder de term nulalternatief. Het nulalternatief bestaat in zijn algemeenheid uit de huidige milieusituatie en de autonome ontwikkelingen in en rond het gebied, waar de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor (incl. het MMA) zijn gepland, zonder dat de voorgenomen activiteit of een alternatief daarvoor wordt gerealiseerd. Het nulalternatief dient als referentiesituatie voor de beoordeling van de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor (inclusief het MMA).

In de reeds ter inzage gelegde startnotitie bestond het nulalternatief uit de huidige milieusituatie en de autonome ontwikkelingen in en rond het plangebied, inclusief de realisering van het plan WWC op het huidige maaiveldniveau, maar zonder de wijziging van het tracé van de primaire waterkering. Hiervoor was gekozen omdat de tracéwijziging van de primaire waterkering ook effecten kan hebben op het te realiseren plan WWC en het daarom van belang is ook deze effecten inzichtelijk te maken.

Naar aanleiding van het nulalternatief van de startnotitie, de inspraakreacties daarop en het richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage als reactie op zowel de startnotitie als de inspraakreacties, is in de richtlijnen een aangepast nulalternatief en ook een tweede referentiesituatie, het zogenaamde nulplusalternatief, onderscheiden.

Het nulalternatief is daarbij gedefinieerd zoals aangegeven in de startnotitie, maar zonder de realisering van het plan WWC. De reden hiervoor is dat het plan WWC niet volledig kan worden uitgevoerd, voordat over de tracéwijziging is besloten. De realisering van het volledige plan WWC kan formeel

dus niet als een autonome ontwikkeling worden beschouwd en kan daarom formeel niet deel uitmaken van het nulalternatief.

Om toch ook de effecten van het wijzigen van het tracé van de primaire waterkering op het plan WWC in beeld te brengen is in de richtlijnen gevraagd een zogenaamd nulplusalternatief te onderzoeken. Dit nulplusalternatief komt overeen met het nulalternatief uit de startnotitie (dus incl. de realisering van het plan WWC op het huidige maaiveldniveau) en kan als tweede referentiesituatie dienen voor de beoordeling van de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor (inclusief het MMA).

Tijdens het opstellen van het MER is duidelijk geworden dat het hanteren van twee referentiesituaties (het nulalternatief en het nulplusalternatief) verwarring kan veroorzaken, mede vanwege het niet geheel overeenkomen van de referentiesituaties met de realiteit: Het plan WWC zal bijvoorbeeld niet overal, zoals verondersteld, op het huidige maaiveldniveau worden aangelegd. De veroorzaakte verwarring maakt het opstellen van het MER niet eenvoudig en het lezen van het MER evenmin.

Om dit probleem op te lossen wordt voorgesteld niet langer twee referentiesituaties te hanteren. In plaats daarvan wordt voorgesteld de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor (incl. het MMA) te beoordelen ten opzichte van het nulalternatief, zoals gedefinieerd in de richtlijnen (dus zonder realisering van het plan WWC) en inclusief de autonome ontwikkelingen, die in paragraaf 3.3 zijn genoemd. Om ook de effecten van de tracéwijziging op het te realiseren plan WWC inzichtelijk te maken wordt aanvullend voorgesteld een beschouwende doorkijk te geven van de effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor (incl. het MMA) op de daarvoor relevant geachte milieueffecten in een situatie met een volledig gerealiseerd plan WWC.

4.3 Voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor

4.3.1 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit bestaat uit het wijzigen van het tracé van de primaire waterkering om het plan WWC te kunnen realiseren. De tracéwijziging van de waterkering moet minimaal aan de volgende eisen voldoen:

- de veiligheidsnorm van 1/10.000 jaar, zoals is vastgelegd in de Wet op de waterkering voor het dijkkringgebied Centraal Holland. Dit dijkkringgebied, dat qua tracé gewijzigd zal worden, moet een gesloten dijkkringgebied blijven zonder een nieuw dijkkringgebied te creëren
- de tracéwijziging van de primaire waterkering moet, zodanig ontworpen worden, dat de waterkering tenminste de komende 50 jaar aan de veiligheidsnorm voldoet. Voor aanpassingen van de waterkering, die naar de huidige inzichten na 2050 dienen plaats te vinden om de waterkering te laten voldoen aan de veiligheidsnorm in het jaar 2200, zal ruimte moeten worden gereserveerd.

De tracéwijziging van de primaire waterkering dient plaats te vinden onder de voorwaarde dat voldoende ruimte wordt geboden aan een stedenbouwkundig verantwoord bouwprogramma om het plan WWC financieel-economisch haalbaar te maken.

4.3.2 Alternatieven

Algemeen

De alternatieven voor de voorgenomen activiteit zijn, zoals al was aangegeven in de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie, opgebouwd uit deeltrajecten voor de tracéwijziging van de primaire waterkering.

Het ontwerpproces heeft op basis van voortschrijdend inzicht geleid tot nieuwe deeltrajecten, die in de plaats komen van de deeltrajecten 1 tot en met 5, waarvan een uitgebreide beschrijving is opgenomen in de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie. De deeltrajecten 1 tot en met 5 en de alternatieve deeltrajecten, die voor de deeltrajecten 1 tot en met 5 zijn onderscheiden, zijn in tabel 1 kort omschreven.

Tabel 1: Omschrijving van deeltrajecten 1 t/m 5 en de alternatieve deeltrajecten daarvoor op basis van eerder ter inzage gelegde startnotitie

Deeltraject	Omschrijving
deeltraject 1 - deeltraject 1.1 - deeltraject 1.2 - deeltraject 1.3	waterkering zorgend voor de noordelijke aansluiting op de bestaande waterkering vanaf de kop van de door te trekken spoorlijn waterkering langs de kust waterkering langs de noordzijde van de door te trekken spoorlijn waterkering die eerst langs de kust loopt en ter hoogte van de Rechtestraat aansluit op de bestaande waterkering
deeltraject 2 - deeltraject 2.1	waterkering langs de kust en ten noorden van de oorspronkelijk geplande getijdenlagune tot de Nieuwe Waterweg zie omschrijving deeltraject 2
deeltraject 3 - deeltraject 3.1	waterkering direct langs de Nieuwe Waterweg zie omschrijving deeltraject 3
deeltraject 4 - deeltraject 4.1 - deeltraject 4.2	waterkering vanaf de waterkering direct langs de Nieuwe Waterweg, grotendeels parallel aan de door te trekken spoorlijn en in de richting van de bestaande waterkering nabij de Strandweg waterkering overeenkomstig deeltraject 4, die de door te trekken spoorlijn zo oostwaarts mogelijk kruist waterkering overeenkomstig deeltraject 4, die de door te trekken spoorlijn zo westwaarts mogelijk kruist
deeltraject 5 - deeltraject 5.1	waterkering vanaf de Strandweg ongeveer tot aan de bestaande waterkering ter hoogte van het Fort zie omschrijving deeltraject 5

De nieuwe deeltrajecten voor de tracéwijziging zijn:

- A. Waterkering zorgend voor de noordelijke aansluiting op de huidige primaire waterkering (= min of meer het deeltraject 1)
- B. Waterkering langs de kust en de Nieuwe Waterweg rond het westelijke deel van het plan Waterwegcentrum, zo veel mogelijk buiten het Voorduin, langs de Badweg en de door te trekken spoorlijn tot aan de Strandweg (= nieuw deeltraject in plaats van de deeltrajecten 2, 3 en 4)

C. Waterkering vanaf de Strandweg tot aan de huidige primaire waterkering (= min of meer het deeltraject 5).

Voor deeltraject A worden nog steeds drie alternatieve deeltrajecten mogelijk geacht (A1, A2 en A3), die grotendeels overeenkomen met de drie onderscheiden alternatieve deeltrajecten 1.1, 1.2 en 1.3 voor deeltraject 1.

Na het ter inzage gelegd hebben van de startnotitie is getracht een vierde alternatief deeltraject voor deeltraject 1 te ontwikkelen: Een alternatief deeltraject dat geheel en anders zo veel mogelijk buiten het natuurmonument Kapittelduinen is gelegen, omdat het natuurmonument Kapittelduinen op grond van de Natuurbeschermingswet beschermd is en een kerngebied van de Ecologische Hoofdstructuur vormt. Dit alternatieve deeltraject voor deeltraject 1 en het in combinatie daarmee ontwikkelde alternatieve deeltraject voor deeltraject 4 (de zogenaamde deeltrajecten 1.2 'verschoven' en 4.4), die zo zuidwaarts mogelijk zijn verschoven tot onder de door te trekken spoorlijn, zijn bij nader inzien niet realistische alternatieve deeltrajecten gebleken. Verderop in deze paragraaf (onder het onderstreepte kopje 'Deeltraject A (in plaats van deeltraject 1)' wordt dit toegelicht.

Voor de deeltrajecten B en C worden geen alternatieve deeltrajecten meer mogelijk geacht. Voor deeltraject B ontbreekt daarvoor de benodigde ruimte (ook dit wordt verderop in deze paragraaf onder het onderstreepte kopje 'Deeltraject B (in plaats van deeltrajecten 2, 3 en 4)' toegelicht), terwijl voor het 'oude deeltraject C' ofwel deeltraject 5 in de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie al geen alternatief onderscheiden was.

De ligging van de deeltrajecten 1 tot en met 5 (inclusief de alternatieve deeltrajecten daarvoor), zoals aangegeven in de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie, de ligging van de later ontwikkelde (alternatieve) deeltrajecten 1.2 'verschoven' en 4.4 en de ligging van de nieuwe deeltrajecten A tot en met C (inclusief de alternatieve deeltrajecten daarvoor) zijn indicatief weergegeven in bijlage III.

De alternatieve deeltrajecten A1, A2 en A3 vormen elk samen met de deeltrajecten B en C de alternatieven I, II en III voor de voorgenomen activiteit. In tabel 2 is dit ter verduidelijking weergegeven.

Tabel 2: De alternatieven I, II en III voor de voorgenomen activiteit

Alternatieven voorgenomen activiteit	
Alternatief	Deeltrajecten behorend tot alternatief
Alternatief I	A1, B en C
Alternatief II	A2, B en C
Alternatief III	A3, B en C

Toelichtende beschrijving

In het navolgende worden de deeltrajecten A, B en C (inclusief de alternatieve deeltrajecten daarvoor) beschreven. De beschrijvingen beginnen telkens met een toelichting op en de argumenten voor de wijzigingen van de deeltrajecten van de alternatieven voor de tracéwijziging van de primaire waterkering ten opzichte van de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie. Daarbij wordt vanuit de deeltrajecten 1 tot en met 5 (inclusief de alternatieve deeltrajecten daarvoor) naar de nieuwe deeltrajecten A, B en C (inclusief de alternatieve deeltrajecten daarvoor) toe geredeneerd.

Deeltraject A (in plaats van deeltraject 1)

Het deeltraject 1 en de daarvoor onderscheiden alternatieve deeltrajecten 1.1, 1.2 en 1.3 zijn grotendeels ongewijzigd gebleven. De volgende wijzigingen hebben plaatsgevonden:

- De ligging van alternatief deeltraject 1.1 is landinwaarts verschoven op een afstand van gemiddeld ca. 400 m van de basiskustlijn om, conform het beleid, een dynamisch beheer van de duinen mogelijk te maken (hetgeen het onderhoud ook minder intensief maakt). Aandachtspunt hierbij is dat de BP-Amocoleiding minimaal een (zand)dekking van één meter moet behouden [4].
- De aansluiting van deeltraject 1.1 in het noorden op de huidige primaire waterkering wordt zodanig gewijzigd dat de bunkers van de Atlantik Wall, die daar zijn gelegen, zo veel mogelijk kunnen worden gehandhaafd. De redenen hiervoor zijn het behoud van de cultuurhistorische waarde ervan en de relatief hoge kosten die de sloop ervan met zich meebrengt. De bunkers die onvermijdelijk in de waterkering komen te liggen worden verwijderd
- voor de deeltrajecten 1.2 en 1.3 is niet langer een variant in beeld waarbij aanleg voor een substantieel deel kan plaatsvinden met zand uit de droge delen van het duingebied. De hoofdreden hiervoor is dat de ontgravingen, die daarvoor noodzakelijk zijn, relatief grootschalig zijn in relatie tot de omvang van het duingebied. Daardoor zal de aantasting en verstoring van de natuurwaarden van het duingebied waarschijnlijk zodanig groot zijn, dat voor de ingreep in het natuurmonument Kapittelduinen naar verwachting geen vergunning zal worden verleend op basis van de Natuurbeschermingswet.

Het deeltraject 1 en de daarvoor onderscheiden alternatieve deeltrajecten 1.1, 1.2 en 1.3 zijn opnieuw benoemd tot deeltraject A met als alternatieve deeltrajecten A1, A2 en A3.

De alternatieve deeltrajecten van deeltraject A worden, om de komende 50 jaar te kunnen voldoen aan de veiligheidsnorm, aangelegd met een minimale kruinhoogte van NAP + 8m.

A1, A2 en A3 worden uitgevoerd als een zachte waterkering om overeenkomstig de beleidsvoorkeur aan te sluiten bij natuurlijke processen en om te zorgen voor een goede landschappelijke inpassing.

Een alternatief deeltraject dat buiten of anders zo veel mogelijk buiten het natuurmonument Kapittelduinen is gelegen is niet realistisch gebleken. Getracht is een alternatief te ontwikkelen dat langs de buitenzijde van de zuidgrens van het natuurmonument loopt. Doordat ten zuiden van de spoorlijn als gevolg van de ruimtevraag van het bouwprogramma van het plan WWC, dat noodzakelijk is om het plan financieel-economisch haalbaar te maken, geen ruimte beschikbaar is voor een waterkering, is gedacht aan het aanleggen van de door te trekken spoorlijn op de waterkering. Dit zo zuidwaarts mogelijk gelegen tracé, dat ten tijde van de ontwikkeling ervan bestond uit de zogenoemde deeltrajecten 1.2 'verschoven' en het bijbehorende 4.4, is bij nader inzien niet realistisch, omdat een spoorlijn niet te verenigen is met het duurzaam waarborgen van de veiligheid van het achterland tegen overstromingen. Een spoorlijn is een permanente constructie, die een waterdoorlatende funderingsconstructie en diverse waterkeringsvreemde voorzieningen, zoals bekabeling en gefundeerde portalen, vereist. Hierdoor wordt het beheer en onderhoud van de waterkering ernstig belemmerd en kan de veiligheid van het achterland tegen overstromingen niet worden gegarandeerd.

Deeltraject B (in plaats van deeltrajecten 2, 3 en 4)

De (alternatieve) deeltrajecten 2.1, 3.1 en 4.1/4.2 zijn gewijzigd en opnieuw benoemd tot deeltraject B vanwege de volgende combinatie van argumenten:

- De getijdenlagune, die een strandfunctie zou moeten vervullen, zou naar alle waarschijnlijkheid dichtslibben en bij eb regelmatig droogvallen, terwijl het voorkomen van algengroei en het verwijderen van slib in het kader van het onderhoud te duur en te intensief zou worden
- Het is niet tegen aanvaardbare kosten te garanderen dat de harde waterkering dicht langs de Nieuwe Waterweg (deeltraject 3.1) veiligheid kan bieden tegen overstromingen. Dit wordt veroorzaakt door de mogelijke aanwezigheid van munitie in (de nabijheid van) het deeltraject en wordt tevens veroorzaakt door het niet kunnen verkrijgen van duidelijkheid over de (sterkte van de) opbouw van de vooroever, anders dan door de vooroever eerst volledig te ontmantelen (hetgeen een zeer kostbare zaak is). Verder zijn voor zowel de opname als de verwijdering van de ter plaatse van deeltraject 3.1 aanwezige bunkers (waaronder de tafelbunker) in de waterkering relatief dure maatregelen noodzakelijk. En tenslotte vereist de kruising van deeltraject 3.1 met de BP-Amoco-leiding, vanwege de directe ligging van het deeltraject langs de Nieuwe Waterweg ter plaatse van het aanlandingspunt van de leiding vanuit de rivier, om dure aanvullende maatregelen ten behoeve van de veiligheid tegen overstromingen en de bescherming van het aanlandingspunt van de leiding
- De hoekige aansluiting van deeltraject 2.1 op 3.1 rond het Waterweggebouw is vanuit veiligheids-technisch oogpunt moeilijk en alleen tegen relatief hoge kosten te realiseren
- De geplande locatie van het Waterweggebouw bij de aansluiting van deeltraject 2.1 op deeltraject 3.1 maakt, vanwege de voorgaande argumenten, de realisatie van een technisch en financieel haalbare waterkering onmogelijk, terwijl voor verplaatsing van het Waterweggebouw geen ruimte beschikbaar is. In het belang van de veiligheid tegen overstromingen, alsmede in het belang van de stedenbouwkundige structuur en de financieel-economische haalbaarheid van het (westelijke deel van het) plan WWC is gezocht naar een nieuwe locatie voor het westelijke deel van het plan WWC. De mogelijkheden voor de tracéwijziging van de primaire waterkering zijn daarbij leidend geweest, onder de voorwaarde dat binnen het gewijzigde tracé van de waterkering een financieel-economisch haalbaar (westelijk deel van het) plan WWC kan worden gerealiseerd
- de deeltrajecten 4.1/4.2 lopen over danwel vlak langs een voormalige stortplaats. De stortplaats bevat mogelijk munitieresten en gevaarlijk afval. Het aanleggen van een waterkering op de stortplaats vraagt om ruiming van de mogelijke munitie en zou kunnen leiden tot een dure bodemsanering. De deeltrajecten 4.1/4.2 zijn daarom niet gewenst
- het in oostelijke richting van de stortplaats realiseren van de waterkering is niet mogelijk, omdat de stortplaats en de bebouwing van de Oude Hoek daar geen (betaalbare) ruimte voor bieden
- in het Voorduin zijn bunkers van de Atlantik Wall aanwezig, die een cultuurhistorische waarde vertegenwoordigen en bij opname in de waterkering om relatief kostbare voorzieningen vragen. Ook het verwijderen van de bunkers leidt tot relatief hoge kosten. Om deze reden zijn niet alleen de deeltrajecten 4.1/4.2 minder gewenst, maar is het realiseren van een waterkering in het Voorduin in zijn algemeenheid niet gewenst.

Vanwege bovenstaande redenen is de waterkering in zuidwestelijke richting verschoven, zodanig dat het nieuwe westelijke deel van het plan WWC financieel-economisch haalbaar is en de waterkering zelf zodanig als zachte waterkering kan worden aangelegd dat voorkomen wordt dat door erosie zand van de waterkering in de Nieuwe Waterweg terecht komt. De beschikbare ruimte in het zuidwestelijke deel van de deelgemeente Hoek van Holland is voor de zodanige verschuiving juist voldoende.

Het nieuwe deeltraject B komt in het westen langs de kust (hetgeen leidt tot amovering van alle

strandpaviljoens aldaar), in het zuiden langs de Nieuwe Waterweg en in oosten zo veel mogelijk buiten het Voorduin om het westelijke deel van het plan WWC te liggen en loopt verder langs de zuidkant van de door te trekken spoorlijn (om te voorkomen dat de waterkering in het natuurmonument komt te liggen) tot aan de Strandweg. Aanwezige bunkers worden daarbij zo veel mogelijk ontzien. De bunkers die desalniettemin in de waterkering komen te liggen worden verwijderd.

Deeltraject B is (zie ook bijlage III) onderverdeeld in de deeltrajecten Ba, Bb en Bc, omdat vanuit het oogpunt van veiligheid tegen overstroming verschillende eisen worden gesteld aan deze delen van deeltraject B. De deeltrajecten Ba en Bb worden uitgevoerd als zachte waterkering (om overeenkomstig de beleidsvoorkeur aan te sluiten bij natuurlijke processen en te zorgen voor een goede landschappelijke inpassing) en het deeltraject Bc als een 'groene dijk' (vanwege de beperkte ruimte ter plaatse). Het deeltraject Bc kan eventueel zodanig worden afgewerkt door opbrenging van zand dat sprake is van een landschappelijk gezien goed ingepaste waterkering. De aan te leggen kruinhoogte van de deeltrajecten Ba, Bb en Bc zal waarschijnlijk achtereenvolgens NAP + 11m, NAP + 11m en NAP + 7m zijn.

Deeltraject C (in plaats van deeltraject 5)

Deeltraject 5 is gewijzigd en opnieuw benoemd tot deeltraject C, opdat het natuurmonument kapittelduinen (zo veel mogelijk) wordt ontzien en de aansluiting op het nieuwe deeltraject B beter en meer vloeiend verloopt in het belang van de waterkeringsveiligheid.

Deeltraject C wordt aangelegd als een 'groene herkenbare dijk' met een nog nader te bepalen kruinhoogte.

4.4 Meest Milieuvriendelijk Alternatief

Op basis van de milieueffectbeschrijving van de alternatieven I, II en III voor de tracéwijziging van de primaire waterkering wordt een keuze gemaakt voor het milieuvriendelijkste alternatief. Dit alternatief zal, eventueel aangevuld met aanvullende mitigatie- en compensatiemaatregelen, het MMA vormen.

4.5 Samenvattend overzicht van te beschouwen alternatieven en varianten

De informatie uit de paragrafen 4.2, 4.3 en 4.4 over de in beschouwing te nemen alternatieven en varianten is samengevat weergegeven in onderstaande tabel.

Alternatieven			
Nulalternatief	= huidige milieusituatie + autonome ontwikkelingen, zonder realisering plan WWC en tracéwijziging primaire waterkering		
Alternatief I	= deeltrajecten A1, B (Ba, Bb en Bc) en C		
Alternatief II	= deeltrajecten A2, B (Ba, Bb en Bc) en C		
Alternatief III	= deeltrajecten A3, B (Ba, Bb en Bc) en C		
MMA	= alternatief I, II of III		
Deeltrajecten	Alternatieve deeltrajecten	Type waterkering	Uitvoeringsvarianten*
A	A1	Zacht	Geen
	A2	zacht	Geen
	A3	Zacht	Geen
Ba	geen	Zacht	Geen
Bb	geen	Zacht	Geen
Bc	geen	Groen	Met of zonder zandopbrenging ten behoeve van de landschappelijke inpassing
C	geen	Groen	Geen

* N.B.: Uitvoeringsvarianten voor het handhaven van bunkers in de waterkering zijn niet langer aan de orde, omdat de deeltrajecten A, B en C (inclusief de alternatieve deeltrajecten daarvoor) de bunkers zo veel mogelijk ontzien vanwege de cultuurhistorische waarde en de hoge sloopkosten ervan. Bunkers die desondanks in de waterkering liggen worden verwijderd in het belang van de veiligheid tegen overstromingen.

5. Milieugevolgen, onderzoek en rapportage

5.1 Milieueffecten

In de reeds ter inzage gelegde startnotitie is een globaal beeld gegeven van de mogelijke (tijdelijke en permanente) milieueffecten als gevolg van de alternatieven en varianten voor de tracéwijziging van de primaire waterkering. Tijdens het opstellen van het MER, sinds het ter inzage leggen van de startnotitie in 2000, is het globale beeld van de mogelijke milieueffecten meer in detail geactualiseerd. Hieronder wordt dit nader toegelicht door eerst in te gaan op de relevante en derhalve te onderzoeken milieuaspecten en vervolgens een beschrijving op hoofdlijnen te geven van het toetsingskader voor de beoordeling van de milieu-effecten.

De relevante en derhalve te onderzoeken milieueffecten hebben naar verwachting betrekking op de volgende (milieu)aspecten:

- natuur
- water
- bodem
- landschap
- cultuurhistorie
- recreatie
- leefmilieu (externe veiligheid, geluid en hinder door saltspray en stuivend zand)
- beheer
- kosten.

Duurzaamheid is als aspect komen te vervallen, omdat de milieueffecten van het ruimtegebruik al bij de andere (milieu)aspecten aan de orde komen en het gebruik van grondstoffen onder het aspect bodem behandeld wordt.

Het toetsingskader, dat in het MER zal worden gehanteerd voor het beoordelen van de milieueffecten van de alternatieven en varianten voor de tracéwijziging van de primaire waterkering, ziet er in hoofdlijnen uit zoals is weergegeven in tabel 3. Hierbij is uitgegaan van de bestaande wetgeving en het bestaande beleid en is al zo veel mogelijk rekening gehouden met (de resultaten van) de onderzoeken ten aanzien van de hydro-ecologie, cultuurhistorie (bunkers) en externe veiligheid (de consequenties voor de BP-Amocoleiding), die in de reeds ter inzage gelegde startnotitie waren aangekondigd.

Tabel 3: Globaal toetsingskader voor milieueffecten van alternatieven en varianten

Aspecten	Toetsingscriteria	Indicatoren
Natuur*	Diversiteit in ecotypen	Veranderingen in ecotypen
	Diversiteit in soorten	Veranderingen in voorkomende (beschermde) soorten
	Ecologische verbindingen	Veranderingen in migratiemogelijkheden
Water**	Waterkwantiteit	Veranderingen in grondwaterstanden; Veranderingen in oppervlaktewaterpeilen;

		Veranderingen in grondwaterstromingen
	Waterkwaliteit	Veranderingen in zoutconcentraties
Bodem	Milieuhygiënische bodemkwaliteit	Veranderingen in bodemverontreinigingen
	Zuinig gebruik grondstoffen	Mate waarin zand afkomstig uit primaire winningen
Landschap	Aansluiting op structuurkenmerken van landschap	Mate van inpassing in landschapsstructuur
	Aansluiting van waterkering bij natuurlijke karakter van omgeving	Visuele veranderingen
Cultuurhistorie	Behoud van cultuurhistorische waarden	Mate van behoud
Recreatie	Recreatieve mogelijkheden	Veranderingen in recreatieve toegankelijkheid
Leefmilieu	Externe veiligheid	Mate van veiligheid kruisingen waterkering en leidingen (o.a. BP-Amocoleiding)
	Geluid	Geluidsbelasting geluidgevoelige bestemmingen door bouwwerkzaamheden; Geluidsbelasting natuurgebied Kapittelduinen door bouwwerkzaamheden
	Hinder door stuvend zand	Mate van vastlegging van op te brengen zand; Nabijheid van woningen
	Hinder door saltspray	Nabijheid van woningen
Beheer	Dynamisch duinbeheer	Veranderingen in mogelijkheden dynamisch duinbeheer
	Duurzaam waterkerend vermogen	Termijn waarop nieuwe aanpassingen aan waterkering noodzakelijk zijn voor waarborgen van veiligheid; Intensiteit van beheer en onderhoud voor waarborgen veiligheid; Mate van voorkomen van waterkeringsvreemde elementen in waterkering
Kosten	Kosten	

* De veranderingen in natuurlijke processen (bv. sand- en saltspray) worden beschreven en meegenomen in het bepalen van de veranderingen in ecotypen, voorkomende (beschermde) soorten en migratiemogelijkheden.

** De veranderingen in grondwaterstanden, oppervlaktewaterpeilen, grondwaterstromingen en zoutconcentraties worden, voor zover relevant, meegenomen in het bepalen van de natuureffecten.

5.2 Milieueffectrapport

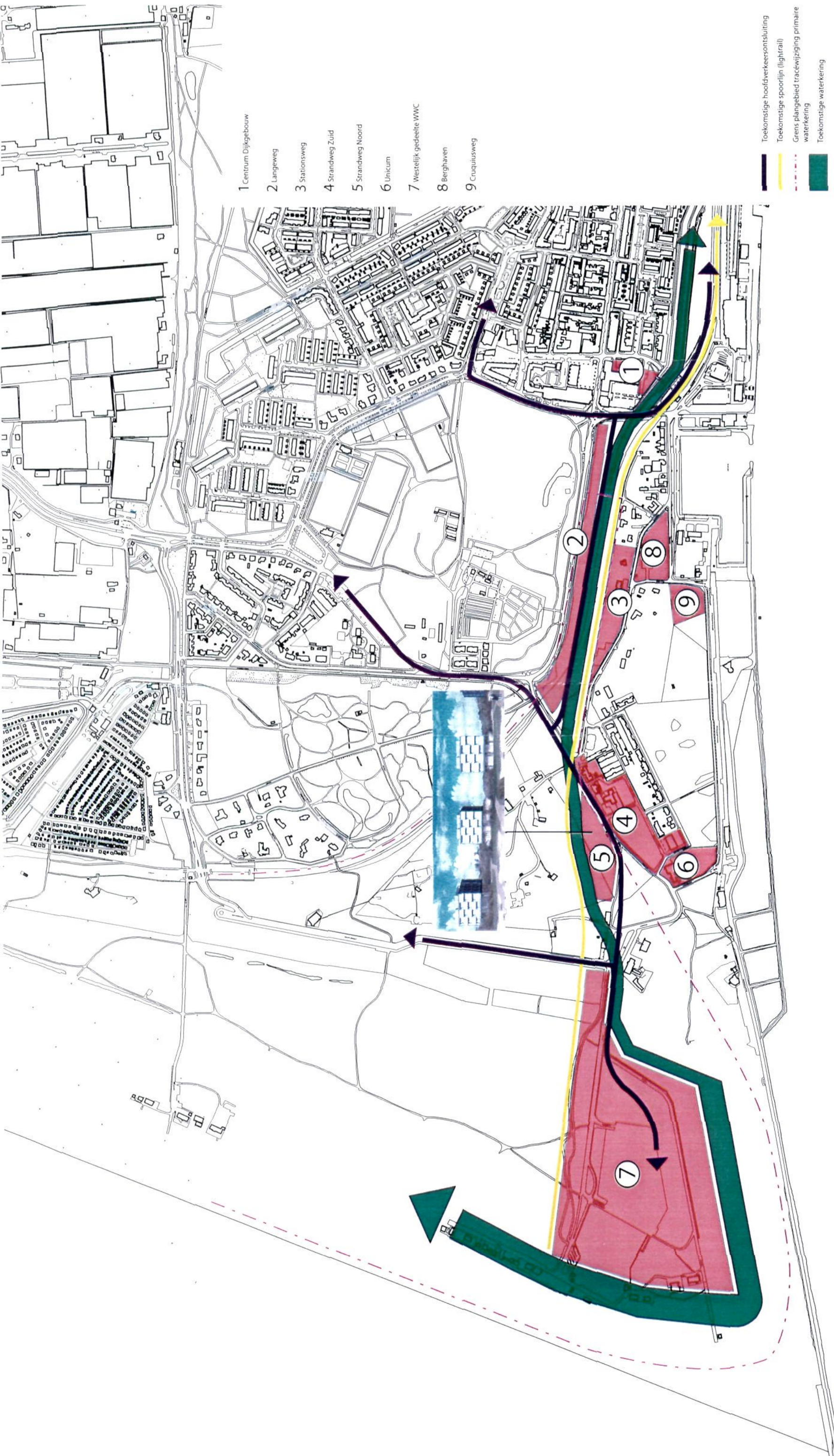
In het MER zullen de milieueffecten van de te beschouwen alternatieven en varianten voor de tracé-

wijziging van de primaire waterkering (zie paragraaf 4.5) met behulp van het definitief op te stellen toetsingskader inzichtelijk en zo bondig mogelijk worden weergegeven.

6. Te nemen besluiten en te volgen procedures

De aanvullende startnotitie doorloopt dezelfde procedure als de reeds eerder ter inzage gelegde startnotitie. Daarom is dit hoofdstuk in principe ongewijzigd. Alleen daar waar in de eerder ter inzage gelegde startnotitie gesproken wordt over startnotitie en richtlijnen moet aanvullend tevens worden gelezen aanvullende startnotitie en aanvullende richtlijnen.

Bijlage I Aangepaste plan Waterwegcentrum

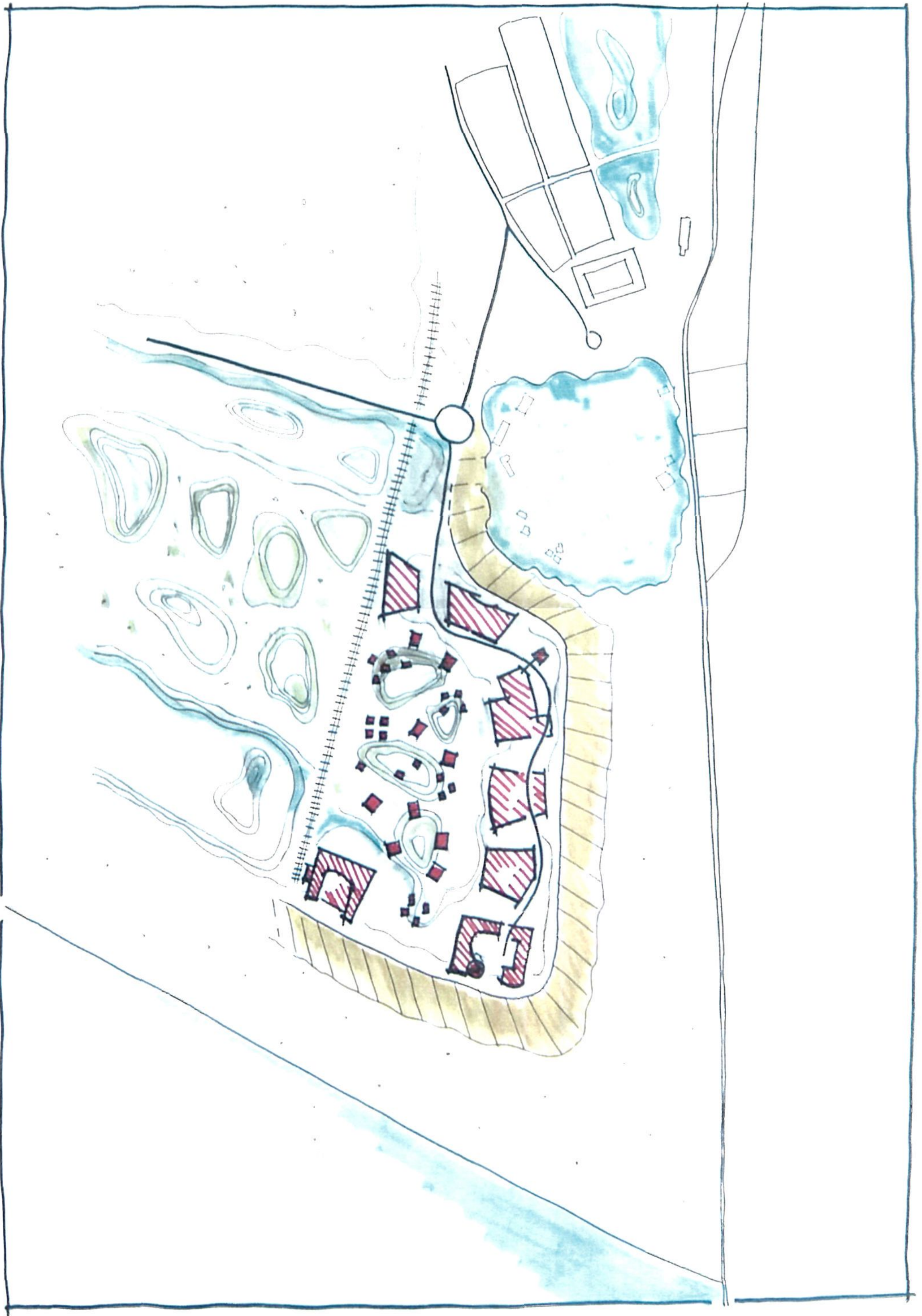

- 1 Centrum Dijkgebouw
- 2 Langeweg
- 3 Stationsweg
- 4 Strandweg Zuid
- 5 Strandweg Noord
- 6 Unicum
- 7 Westelijk gedeelte WWC
- 8 Berghaven
- 9 Cruquiusweg

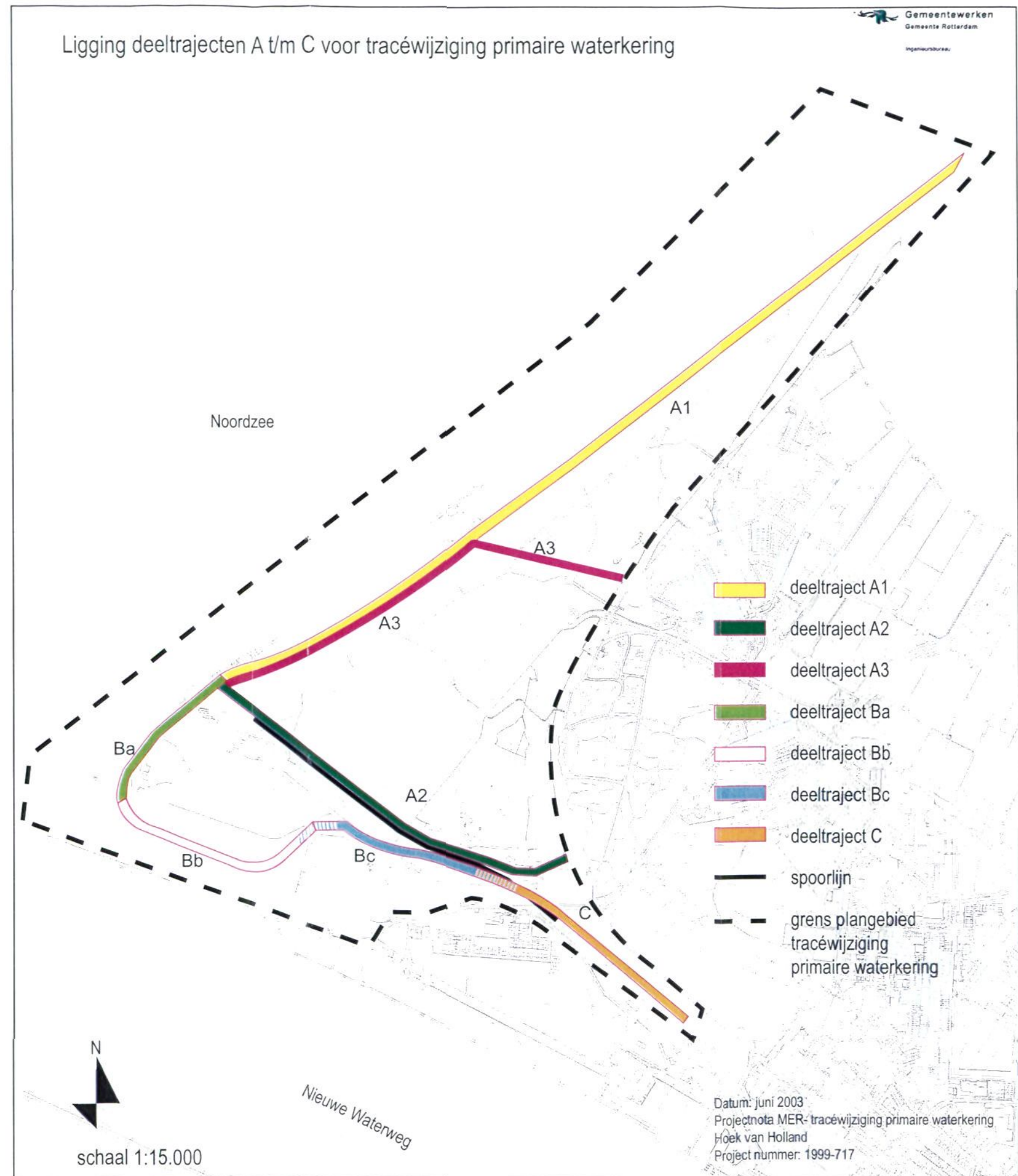
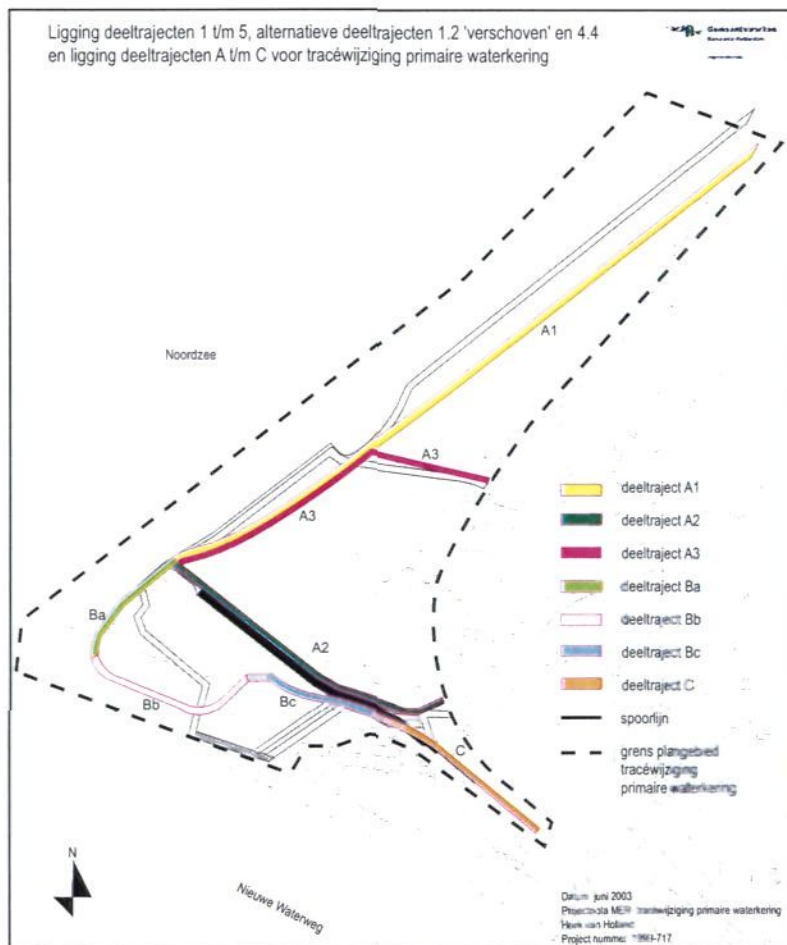
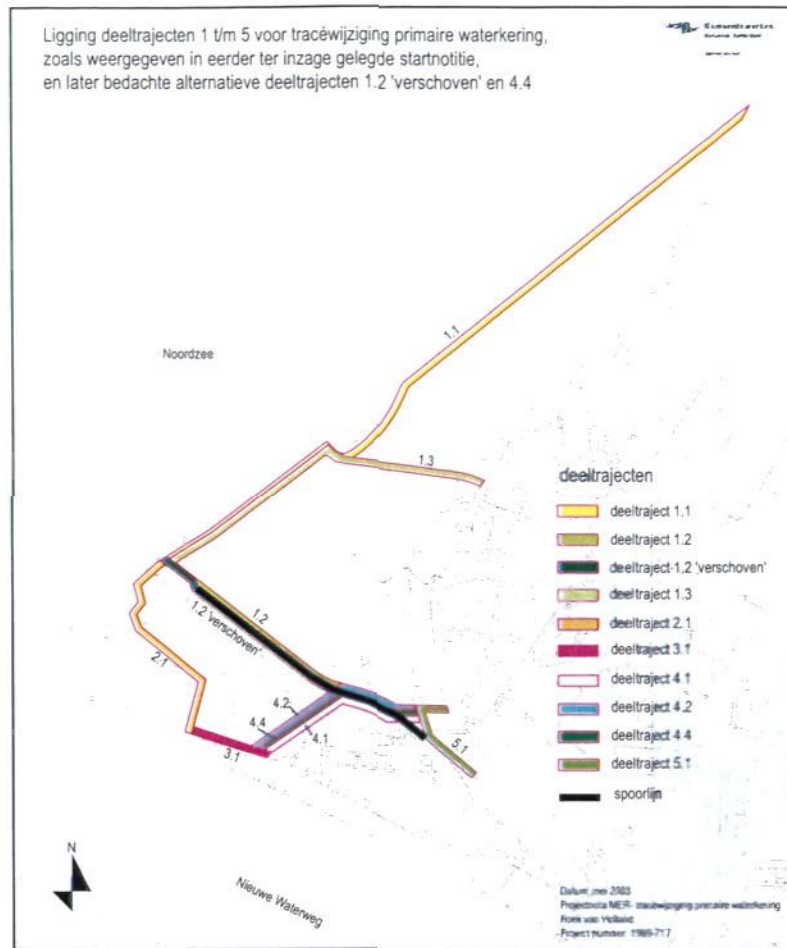
- Toekomstige hoofdverkeersontsluiting
- Toekomstige spoorlijn (lichtrail)
- Grens plangebied tracéwijziging primaire waterkering
- Toekomstige waterkering
- Toekomstige bebouwing

Bijlage II Indicatieve stedenbouwkundige hoofdstructuur van westelijke deel plan WWC

Bijlage III **Plangebied en indicatief weergegeven
(deeltrajecten van de) alternatieven voor
tracéwijziging primaire waterkering Hoek
van Holland**

Bijlage IV **Redenen voor buiten beschouwing laten van de Aanleg van de Tweede Maasvlakte en de realisering van de natuurcompensatiemaatregel aanleg van duingebied voor Delflandse kust**

In het kader van het zogenoemde Project Mainportontwikkeling Rotterdam (PMR) is het de bedoeling de Landaanwinning (in de volksmond ook wel de Tweede Maasvlakte genoemd) te realiseren, bestaande uit 'uitbreiden van de Rotterdamse haven met een landaanwinning ten behoeve van haven- en industrieterrein van maximaal 1000 hectare netto en natuurcompensatie' [6]. Eén van de compensatiemaatregelen is het realiseren van een duingebied voor de Delflandse kust.

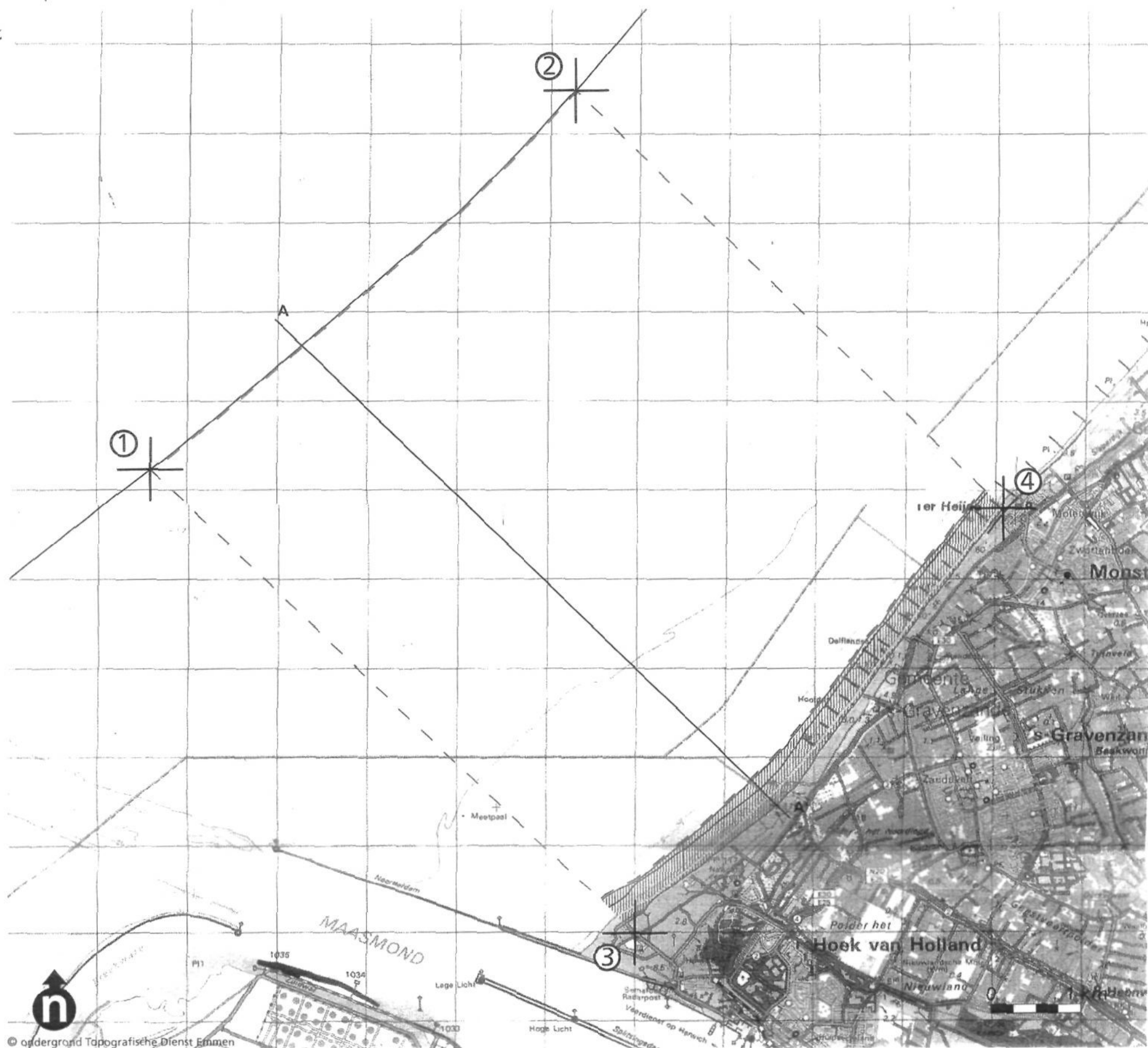
Over de Tweede Maasvlakte en de compensatiemaatregel aanleg van een duingebied voor de Delflandse kust wordt in de PKB-plus [6] onder andere het volgende gesteld:

- 'De aanleg van een landaanwinning heeft, ..., mogelijk significante effecten op de duinen van Voorne en Goeree.'
- 'De eerste fasen van de landaanwinning worden zodanig ontwikkeld dat deze geen of relatief de kleinste (negatieve) natuureffecten opleveren voor de natuurwaarden van de duinen van Voorne en Goeree en de natuurwaarden in de Haringvlietmonding.'
- 'Concrete beleidsbeslissing: Voor de compensatie van de effecten van landaanwinning op open droog duin' (lees: op de duinen van Voorne en Goeree) 'worden voor de Delflandse kust - aansluitend aan de zee kant van het bestaande duingebied - duinen met strand mogelijk gemaakt met een omvang van 100 ha. Deze duinen worden mogelijk gemaakt op de locatie zoals aangegeven op figuur 3.4.' (in deze aanvullende startnotitie in bijlage V; het gebied betreft een zoekgebied en derhalve is de exacte ligging nog niet bekend). 'In combinatie met het open droog duin worden ook natte duinvalleien mogelijk gemaakt.'
- 'Bij het opstellen van het compensatieplan is uitgegaan van de maximaal mogelijke effecten, het zogenaamde worst case scenario. Om de daadwerkelijke effecten te kunnen vaststellen worden de effecten van landaanwinning en van de compensatiemaatregelen gemeten.'
- 'Beslissing van wezenlijk belang: De projecttrekker landaanwinning zal een monitorings- en evaluatieprogramma uitvoeren gericht op de compensatieplicht. Als uit het programma blijkt, dat er sprake is van afwijkende effecten ten opzichte van de huidige inzichten, dan zullen gedurende de aanleg van de landaanwinning de mitigatie- en compensatiemaatregelen worden bijgesteld.'
- 'Gezien de periode die in het geding is voor de ontwikkeling en realisering van de landaanwinning en hieraan gekoppeld de compensatie, blijft het derhalve mogelijk dat op termijn op grond van nieuwe inzichten andere compensatiemaatregelen, die aan de regelgeving voldoen, in beeld komen en uiteindelijk gerealiseerd zullen worden.'

Op grond van het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het momenteel onzeker is of, in welke mate en wanneer compensatie voor negatieve effecten op de duinen van Voorne en Goeree moet plaatsvinden door aanleg van een duingebied voor de Delflandse kust. Duidelijk is wel dat een dergelijk duingebied in principe goed te verenigen is met de plannen voor Hoek van Holland en tevens

goed aansluit bij het bestaande veiligheids- en natuurbeleid (met realisering van duinen voor de Delflandse kust wordt de ecologische hoofdstructuur versterkt en tegelijkertijd de kustveiligheid verbeterd). T.z.t. kan een duingebied voor de Delflandse kust naar alle waarschijnlijkheid dus zonder problemen worden aangelegd, mits de aanleg daarvan tot die tijd niet onmogelijk wordt gemaakt. De aanleg van de compensatiemaatregel van aanleg van een duingebied voor de Delflandse kust moet mogelijk blijven, omdat de status van de maatregel (een concrete beleidsbeslissing) dit vereist en ten tweede zou anders de aanleg van een volledige landaanwinning in gevaar gebracht kunnen worden.

Bij de uitwerking van de plannen voor Hoek van Holland wordt daarom zodanig rekening gehouden met de compensatiemaatregel van aanleg van een duingebied voor de Delflandse kust dat de aanleg daarvan niet onmogelijk wordt gemaakt. Er wordt echter bij de ontwikkeling van de alternatieven voor de tracéwijziging van de primaire waterkering en de effectbeschrijving daarvan verder geen aandacht aan besteed. Feitelijk betekent dit dat in het op te stellen MER niet (expliciet) aandacht wordt besteed aan de aanleg van de Landaanwinning ofwel de Tweede Maasvlakte (en de natuurcompensatiemaatregel aanleg van duingebied voor de Delflandse kust).

© ondergrond Topografische Dienst Emmen
 Figuur 3.4

- NAP -20m lijn (doorgaand)
- huidige voet zeereep
- huidige laagwaterlijn
- maximale verschuiving van voet zeereep
- maximale verschuiving van laagwaterlijn
- ▨ zoekgebied waar uitbreiding duinen met strand mogelijk wordt gemaakt
- - - gebied waar aanpassing onderwaterprofiel kan plaatsvinden

COÖRDINATEN

nr.	x-coördinaat	y-coördinaat
①	61565	450239
②	66268	454468
③	67000	445000
④	71068	449794

**Bijlage V Natuurcompensatie Landaanwinning PMR:
duinen voor de Delflandse kust [5]**

Literatuurlijst

- [1] Tracéwijziging Primaire Waterkering Hoek van Holland, Startnotitie Milieueffectrapportage, Hoogheemraadschap van Delfland en Gemeente Rotterdam, februari 2000
- [2] Besluit milieu-effectrapportage 1994, zoals gewijzigd bij Besluit van 7 mei 1999, Stb. 224, houdende uitvoering van het hoofdstuk Milieu-effectrapportage van de Wet milieubeheer
- [3] Convenant, Ontwikkelingsplan Waterwegcentrum Hoek van Holland aan Zee ter realisering van een nieuwe primaire waterkering rond het te bebouwen deel van de Van Dixhoorndriehoek, Rijkswaterstaat directie Zuid-Holland, Provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap van Delfland, Gemeente Rotterdam en Deelgemeente Hoek van Holland, Hoek van Holland, 29 juni 1998
- [4] BP-Amocoleiding, Ontwerp in relatie tot een verlengde primaire waterkering, Alkyon, A892, augustus 2002
- [5] PKB-plus Mainportontwikkeling Rotterdam, Deel 3: Kabinetsstandpunt, Tweede Kamer, vergaderjaar 2001-2002, 24691, nrs 29-30

Verklarende woordenlijst

Bevoegde Gezag	De overheidsinstantie die bevoegd is het m.e.r.-plichtige besluit te nemen
Commissie voor de m.e.r.	Commissie voor de milieueffectrapportage; landelijke commissie van onafhankelijke deskundigen die het bevoegd gezag en de initiatiefnemer adviseert omtrent de inhoud en kwaliteit van het MER voor de voorgenomen activiteit
Dijkkringgebied	Een gebied dat door een stelsel van waterkeringen beveiligd moet zijn tegen overstromingen, in het bijzonder bij hoge stormvloed, bij hoog oppervlaktewater van een van de grote rivieren, bij hoogwater van het IJsselmeer, of bij een combinatie daarvan
Initiatiefnemer	Degene(n) die de activiteit wil(len) ondernemen waarvoor een Milieueffectrapport moet worden opgesteld
m.e.r.	Milieueffectrapportage
MER	Milieueffectrapport
Milieueffectrapportage	De procedure zoals vastgelegd in de Wet milieubeheer
Saltspray	Zoute zeewind
Startnotitie milieueffectrapportage	Officiële aanmelding van de voorgenomen m.e.r.-plichtige activiteit door de initiatiefnemer bij het bevoegd gezag, waarin het wat, waar, waarom en hoe beschreven is
Toetsingskader	Het geheel van toetsingscriteria, en ter nadere concretisering daarvan indicatoren, die per aspect zijn vastgesteld om de effecten van de alternatieven en varianten te bepalen en onderling te vergelijken